Speech Gerard Schouw

Dames en heren, beste democraten,

Dit is het moment. Een slogan die u bekend in de oren moet klinken. D66 deed een áppel aan de kiezer en werd beloond met 24 zetels. Maar meer nog dan in 1994 is nu écht het moment aangebroken. We zijn 8 jaar verder en nog nooit heeft een politieke partij zoveel en zo vaak het verschil weten te maken. Referendum, homo-huwelijk, zorgverlof, investeringen in de zorg en een duurzaam landbouwbeleid. Dit alles was niet mogelijk zonder D66... Net als in 1994 gaan we ons zichtbaar maken naar de kiezer. Schouder aan schouder onze successen uitventen.

De komende maanden staat voor D66 één ding centraal: verkiezingen, verkiezingen, verkiezingen. Alle aanwezige energie in de partij gaan we gebruiken..., gebruiken, om het ongelijk van de opiniepeilers aan te tonen.

De boodschap naar kiezers is glashelder. D66 wil verder. Verder met de hervorming van de starre verhoudingen binnen de overheid. En niet op een populistische, fortuinlijke wijze, maar op een democratische manier. Stelling nemen met durf, humor in een faire campagne. De boodschap? D66 is dé partij die staat voor een nieuwe overheid. Een overheid die klein, snel en slagvaardig is. Wij zijn de partij die scholen, mensen en patiënten hun eigen keuze laat.

Dames en heren,

Net als u ben ik overtuigd lid van D66. Waarom? Omdat D66 een partij is van veranderaars. Het bestaande willen verbeteren, willen aanpassen op de agenda van de toekomst. Ooit, in mijn jeugdige naïviteit, dacht ik "dat wil toch iedereen: moderniseren?" Nou, nee dus... Zodra je over een verandering van het bestaande begint zie je vooral verstarde gezichten van de gevestigde orde veilig wegduiken in een berg papier.

Ouder en wijzer weet ik nu dat verandering langzaam gaat, dat veel politici niet willen veranderen en dat veranderen alleen lukt als je over incasseringsvermogen beschikt. D66 beschikt over een lange adem en vermogen tot incasseren.

We hebben het als D66'ers vaak over de verouderde bestuurlijke inrichting die we terecht willen veranderen, maar recent is het vooral de sociaal economische inrichting in ons land die piept en kraakt.

Terugkijkend op de afgelopen jaren is het met Nederland goed gegaan. Erg goed. We zaten er - huiselijk gezegd - warmpjes bij. Of dat ook de komende jaren zo blijft is nog maar de vraag. Het ziet ernaar uit dat de economische machine minder draait. Een aantal seinen staan op rood.

In een tijd van economische voorspoed vallen de gebreken niet zo op. Als het wat minder gaat dan komen problemen als een duveltje uit een doosje. En het gaat - ook al hoor je dat misschien niet te zeggen in verkiezingstijd - minder goed met de Nederlandse economie. Na een jaar van teruglopende groei, dalende export, minder investeringen en een inflatie van bijna 5 %, is er weinig meer over van het beeld van Nederland als beste jongetje van de Europese klas.

Het lijkt erop dat het probleemoplossend vermogen in de polder zienderogen afneemt. Daarover is ongenoegen in de samenleving en dat is terecht. Er dreigt een tekort aan dynamiek en innovatiekracht. Als we niet uitkijken stolt het bouwen aan een verantwoorde duurzame samenleving. Maar de passie... de passie voor vernieuwing mag niet verdampen!

Het poldermodel heeft misschien goed gewerkt. Maar er breken andere tijden aan. In het verleden behaalde resultaten geven geen garantie voor de toekomst. Dé luxe van het overleggen, het in kringetjes achter elkaar aan hollen totdat we het 'allemaal met elkaar eens´ zijn, dat kan niet meer. Politieke fracties moeten meer zelf durven beslissen, en minder overlaten aan allerlei overlegorganen die achter gesloten deuren onzalige compromissen smeden. De komende periode moet de politiek meer verantwoordelijkheid nemen. D66 loopt hier niet voor weg.

Het is natuurlijk geen kiezer meer uit te leggen waarom de problemen rond de WAO alsmaar vooruit schuiven, vooruit modderen, in plaats van dat knopen worden doorhakken. Hoe lastig dat soms ook is.

Starre, onwerkbare regels en subsidieverslaving remmen de vernieuwing. Het vraagt om duidelijke hervormingen, juist in de publieke sector. Dat geldt zowel voor het onderwijs, de gezondheidszorg, de nutssectoren en het sociale stelsel. En wij hebben, en ik kan het niet vaak genoeg zeggen, een geweldig verkiezingsprogramma. Een afspraak met de kiezer. Daarin doen we niet aan symptoombestrijding, maar pakken deze problemen bij de wortel aan.

Het D66-verkiezingsprogramma maakt - als enige politieke partij - serieus werk van de onderwijsvernieuwing. En dat is hard nodig want het Nederlandse onderwijs loopt achter.
In plaats van zich hiervoor te schamen, slaan sommigen zich op de borst met de leus 'Nederland Kennisland'. Maar... hoe hol en hoe leeg klinken deze woorden als we naar de feiten kijken.

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling liggen ver onder het Europees gemiddelde. Innovatie is een ondergeschoven kind. Het wetenschappelijk onderzoek onrustbarend versnipperd. In Nederland is te weinig kennis over het echt oplossen van maatschappelijke problemen.

Jarenlange dominantie van sociaal democraten op het onderwijsbeleid heeft de kennissamenleving geen stap dichterbij gebracht. Als lege enveloppen stapelt het ministerie in Zoetermeer regels op elkaar, stampt het onderwijsfabrieken uit de grond en draaien stokpaardjes als de Tweede Fase uit op een fiasco.

D66 wil dat het onderwijsbeleid in de komende periode een verschil gaat maken. Minder regels en kleinere scholen. Niet die vloedgolf aan procedures, maar de scholier..., de student, staat voor ons centraal in het onderwijs. De school terug naar de menselijke maat. Geef eigen keus en creativiteit een kans. D66 maakt daarin het verschil!

Beste partijgenoten,

Hoe staat het ervoor met de partij? U gelooft het waarschijnlijk niet, maar beter dan ooit. Als enige van de vier grote politieke partijen boekte D66 in 2001 ledenwinst. Die ledengroei is dankzij jullie gerealiseerd. Dankzij het knokken in de raden, en vooral door keihard te werken op straat, tussen onze kiezers. D66 maakt ook hier het verschil!

In november werd u bedolven onder de acties. Eerst stuurde de campagneleider u deze kaart, enkele weken later gevolgd door het D66-jubileumboek. Wat vond u ervan? U reageerde, tot opluchting van de penningmeester, massaal.

Of het nu gedaan is met dat gebedel? Nee, vooral niet als u een beetje bovengemiddeld salaris hebt. Want kent u deze nog? Marie Louise Tiesinga... Voormalig Eerste Kamerlid. Zij gaat leden, waarvan wij vermoeden dat die beschikken over liggende gelden, persoonlijk benaderen voor een royale gift. Nou, dat moet voor sommige van de eerste rij geen probleem zijn. En als je dit wilt voorkomen, Laurens Jan... Zij loopt op het congres rond, dus je kunt haar nu al afkopen.

Verder verwachten wij van u massale betrokkenheid bij twee acties. Een ledenwerving. Zo'n kaart heb je altijd op zak. Twee de actie Valentijn, 14 februari. Een actie waar u zelf verantwoordelijk voor bent. U heeft hem vandaag vastwel zien liggen, deze kaart met een groen D66-hart. Tijdens deze campagne zijn er ongelooflijk veel mensen achter de schermen bezig. Medewerkers in de Tweede Kamer, het Landelijk Secretariaat, alle lokale campagneleiders, de folderaars, noem maar op. Onzichtbare handen. Hun werk is ongelooflijk belangrijk. Door hun enthousiaste inzet gaan we een uitstekende campagne maken. Stuur deze kaart naar hen op, laat weten dat u het vele werk waardeert.

Doet het bestuur nog iets anders dan geld los peuteren voor de campagne? Ja, we gaan de partijdemocratie vernieuwen en het politiek debat versterken... verbreden. In de loop van dit jaar komt er een concreet voorstel voor een adviesraad nieuwe stijl. Uitgangspunten: actieve meningsvorming, meer debat en meer betrokkenheid van leden en niet leden bij het bepalen van onze politieke standpunten. Uw bijdrage telt!

Dames en heren, werk aan de winkel. Voor elk D66 lid zijn tot 15 mei de verloven ingetrokken. De komende tijd is het ontzettend druk. We gaan de kiezer tegemoet met onze agenda vol goede ideeën. Beter onderwijs, deregulering in de zorg, veiligheid, meer groen, aandacht voor integratie. Dat gaan we niet doen in rokerige zaaltjes achteraf, maar we gaan de straat op. D66 laat zich vanaf nu zien en schuwt de kiezer niet.

En aan de kiezer gaan we vertellen dat 66 het verschil maakt in politiek Den Haag, vertellen, vertellen, vertellen, totdat we er bij neervallen! Vertellen dat D66 het verschil maakt in politiek Den Haag. Het verschil maakt door de gekozen burgemeester, het verschil maakt door het homo-huwelijk. Dit alles was zonder D66 niet tot stand gebracht!

Gelukkig hebben we als partij ook nog eens een gloednieuwe sponsor gevonden die ons steunt in de campagne. Het is wel een sponsor die, en ik zeg het eerlijk, invloed heeft. Zo mocht ik alleen spreken als we hun reclame vertonen... Nou bij deze dan!

Democraten, met lange adem hebben we het succes van het referendum weten te realiseren. En Postbus 51 brengt ons succes in elke huiskamer!

Democraten,

Deze verkiezingen gaan niet over de toekomst van Paars. Thom de Graaf zei het al op ons vorige congres, en ik zeg het hem na, de inzet bij deze verkiezingen is D66. Ons programma is een afspraak. Een afspraak die D66 maakt met de kiezer, een afspraak waarin het zelf kunnen kiezen van mensen centraal staat. We zijn vrijzinnig, groen en uitgesproken. We zijn de partij van durf, duidelijkheid en daadkracht.

Democraten, tot slot.

De schouders eronder, en we realiseren het, meer zetels in de gemeenteraden en de Tweede Kamer!

Sleep ze binnen die stemmen. Maak het verschil!